

Česká republika

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Slovanské gymnázium, Olomouc, Tř. Jiřího z Poděbrad 13

Tř. Jiřího z Poděbrad 13/936, 771 11 Olomouc

Identifikátor školy: 600 016 943

Termín konání tematické inspekce: 10. –17. leden 2003

Čj.	133 28/03-05013
Signatura	tm2dw504

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Slovanské gymnázium, Olomouc, tř. Jiřího z Poděbrad 13 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je Olomoucký kraj. Podle posledního platného Rozhodnutí MŠMT čj. 29 825/01-21 ze dne 20. května 2002, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, škola sdružuje:

- Slovanské Gymnázium (kapacita 1155 žáků)
- Školní jídelnu (kapacita 1050 jídel)

Odloučené pracoviště školy je umístěno na Pasteurově ulici 19/54, 772 00 Olomouc. Zde probíhá výuka osmi tříd žáků nižších ročníků osmiletého gymnázia a osmi tříd žáků dvojjazyčného gymnázia.

Seznam realizovaných studijních oborů ve školním roce 2002/2003:

- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia 4 roky
- 79-41-K/404 Gymnázium - přírodovědné předměty, studium denní, délka studia 4 roky
- 79-41-K/408 Gymnázium – živé jazyky, studium denní, délka studia 4 roky
- 79-41-K/411 Gymnázium – humanitní předměty, studium denní, délka studia 4 roky
- 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce (vyučovací jazyk: český a francouzský), studium denní, délka studia 6 roků
- 79-41-K/704 Gymnázium – přírodovědné předměty, studium denní, délka studia 7 roků
- 79-441-K/711 Gymnázium – humanitní předměty, studium denní, délka studia 7 roků
- 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia 8 roků

Ve školním roce 2002/2003 se vzdělává v 36 třídách 1068 žáků z toho 228 v 8 bilingvních třídách.

Ve školním roce 2001/2002 uplynulo 135 let od založení Slovanského gymnázia, které v době svého založení, 1. října 1867, bylo jedinou školou s českým vyučovacím jazykem na střední a severní Moravě. V roce 1990 byl škole navrácen její historický název Slovanské gymnázium. Ve stejném roce zahájila svoji činnost bilingvní česko–francouzská sekce. Budova v Pasteurově ulici byla po rekonstrukci zprovozněna a za přítomnosti velvyslance Francouzské republiky 13. února 1991 předána pro výuku.

Studium česko-francouzské sekce je šestileté a je zaměřeno přírodovědně. Představuje speciální bilingvní přípravu s všestrannou pedagogickou, metodickou a materiální péčí velvyslanectví Francouzské republiky. Hlavním cílem tohoto projektu není jen dosažení vynikajících jazykových znalostí, ale kvalitativně nové úrovně vzdělávání vzniklé spojením předností české tradice, založené na množství a kvalitě poznatků v jednotlivých předmětech, s přednostmi systémového přístupu, který je typický pro moderní francouzské vzdělávání.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům pro dvojjazyčné třídy gymnázia ve školním roce 2002/2003

- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech: francouzský jazyk a literatura, matematika, zeměpis a chemie ve dvojazyčných třídách gymnázia ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Učitelé, kteří vyučují vybrané předměty ve francouzském jazyce (francouzský jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, matematika a chemie), splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti dané platnou vyhláškou. Z celkového počtu třinácti učitelů jsou tři Francouzi. Všichni čeští učitelé výše uvedených předmětů absolvovali náročnou jazykově-metodickou stáž v Paříži, a splňují tak francouzskou stranou stanovené podmínky vzdělání. Na financování a organizování dalšího vzdělávání učitelů předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce se výrazně podílí francouzská strana prostřednictvím Francouzského institutu v Praze (dále jen Francouzský institut). Každý učitel je povinen se v průběhu působení na francouzské sekci zúčastnit stáží na francouzském lyceu. Je mu přidělen francouzský učitel, který řídí jeho pedagogickou stáž a současně zajišťuje zpětnou vazbu pro Francouzský institut.

Česko-francouzská sekce zaujímá v organizačním systému školy autonomní postavení. Ředitel školy pověřil řízením odloučeného pracoviště zástupkyní ředitele školy. Její kompetence jsou jasně stanoveny v organizačním řádu. Při vedení a řízení vzhledem k naplňování výchovně-vzdělávacích cílů se opírá o pevně stanovená pravidla daná organizačním a pracovním řádem, strukturou plánování výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy. Zástupkyně ředitele školy uplatňuje demokratické principy, které umožňují všem členům učitelského sboru aktivní podíl na organizaci života školy.

Významnou poradní a kontrolní roli mají předmětové komise tvořené učiteli tříd běžného gymnázia a učiteli dvojazyčných tříd. Jsou zárukou vzájemné výměny zkušeností z oblasti metod a forem práce z obou typů gymnázia. Podílejí se na kontrole plnění osnov, zabezpečování materiálně-technických podmínek výuky, plánování a hodnocení práce školy. Zpracovaný systém hodnocení práce zaměstnanců školy je objektivní, vyváženě postihuje všechny oblasti jejich činnosti.

Spolupráce učitelů, kteří vyučují předměty ve francouzském jazyce, je v celé republice, a pro předměty francouzský jazyk a literatura, matematika, fyzika a chemie, i na Slovensku koordinována učiteli vybranými Francouzským institutem. Z řad učitelů kontrolované školy byli jmenováni koordinátoři pro předměty chemie, dějepis a zeměpis.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Nástroje informačních systémů jsou vytvořeny. Podrobné informace o životě školy je možné nalézt na webových stránkách internetu. Pozitivní roli v informačním systému hrají i žáci školy, kteří ve francouzském jazyce vydávají školní časopis, doplněný dvojazyčným francouzsko-českým slovníčkem.

Pedagogické rady probíhají pro všechny učitele gymnázia společně. Učitelé česko-francouzské sekce se schází na pravidelných poradách, kde řeší svá specifika týkající se provozu, výchovně-vzdělávací činnosti a mimoškolních aktivit.

Personální podmínky pro výuku předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostředí školy je estetické a motivující, výzdoba školních prostor je ukázkou žákovských prací, připomíná francouzskou historii i současnost, vypovídá o životě žáků školy, o jejich výsledcích učení i mimoškolní činnosti.

Velikost tříd odpovídá počtu žáků, jsou vybaveny moderním nábytkem. Pro výuku praktických prací („les travaux pratiques“) chemie a fyziky využívají učitelé dvě nově vybudované laboratoře. V audiovizuální učebně probíhá střídavě výuka všech předmětů.

S didaktickou technikou se ve sledované výuce pracovalo minimálně, výpočetní technika nebyla využita vůbec. Ve školní budově česko-francouzská sekce chybí učebna výpočetní techniky. Tuto skutečnost hodnotili negativně v dotaznících i žáci školy. K získávání informací z jiných zdrojů využívají žáci i učitelé fond školní knihovny, jejíž provoz zabezpečuje profesionální knihovnice, a počítač napojený na Internet.

Bilingvní sekce gymnázia je velmi dobře vybavena učebnicemi pro žáky i učitele, jejich financování i dodání bylo zajištěno zahraničním partnerem prostřednictvím Francouzského institutu v Praze. V současné době škola disponuje učebnicovým fondem v rozsahu, který umožňuje jejich půjčování žákům všech ročníků bilingvní sekce gymnázia pro jednotlivé předměty vyučované ve francouzském jazyce. Francouzský institut zajišťuje a financuje předplatné časopisů a nákup odborných publikací i beletrie pro účely vybavení žákovské knihovny (např. literární díla pro povinnou četbu). Informace o potřebách a požadavcích školy získává Francouzský institut prostřednictvím francouzského učitele, který plní funkci koordinátora a zabezpečuje komunikaci a spolupráci institutu s gymnáziem. Je zástupcem školských orgánů francouzské strany mezi pedagogy gymnázia.

Materiálně-technické podmínky jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE

Realizace studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce

- Kontrolovaný studijní obor souhlasí se vzdělávacím programem uvedeným v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. Osnovy předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce byly dodrženy. Předmět fyzika nebyl vyučován ve francouzském jazyce.
- Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.
- Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov ze strany vedení školy je plánovaný a realizovaný, v případě zjištěných nedostatků jsou ve spolupráci s vedoucími předmětových komisí a koordinátory za jednotlivé předměty přijímána okamžitá opatření. Kontrola plnění osnov probíhá nepřímo jednotnými kontrolními pracemi i Francouzským institutem.
- Během studia škola organizuje ve spolupráce s Francouzským institutem korespondenční kontakty a výměnné studijní pobyty s partnerskými lycei ve Francii a frankofonních zemích. Jak vyplynulo z dotazníků pro žáky je tato skutečnost významným motivačním prvkem pro studium na česko-francouzské sekci. Nejlepší žáci bývají tradičně mimořádně úspěšní při

konkurzech na dlouhodobé studijní pobyty ve Francii (včetně státního stipendia na studium prestižního Lycée Carnot v Dijonu).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu francouzský jazyk a literatura

Odborná a pedagogická způsobilost všech učitelů předmětu a absolvování jazykové a metodické stáže v Paříži se odrazilo ve vynikajícím metodickém i odborném vedení sledované výuky.

Zpracované tematické plány přihlížejí k cílovým kompetencím žáků stanovených osnovami, k obsahu maturitních zkoušek jednotných na všech česko-francouzských sekcích a k mezipředmětovým vztahům.

V šestém ročníku škola nabízí žákům konverzaci ve francouzském jazyce jako seminář.

Základní a stěžejní činností všech sledovaných hodin literatury byl rozbor literárního textu. Žáci jeho analýzou a srovnáním získávali nové poznatky z literární historie a teorie. Výchozím momentem hodin s uplatňovanou metodou argumentace bylo porozumění cizojazyčnému textu odbornému nebo literárnímu. Cílem této výuky bylo naučit žáky argumentativní rozbor a disertace, při níž žáci pracují s dalšími dokumenty. Rozvíjeli si slovní zásobu, vyjadřovací schopnosti, logické myšlení a v neposlední řadě si upevňovali gramatické učivo. V hodinách jazykových bylo gramatické učivo vyvozováno a opakováno z odpovídajícího situačního kontextu.

Učitelé průběžně hodnotili výkony žáků, dávali jim dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru, který respektovali. Podklady pro klasifikaci získávají písemnou formou zkoušení. Při klasifikaci přihlížejí i k formální a estetické úrovni projevu.

Všechny navštívené hodiny měly činnostní charakter, vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly přátelský.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu francouzský jazyk a literatura byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis

Kvalitu výuky pozitivně ovlivnila nejen odpovídající pedagogická a odborná způsobilost obou vyučujících předmětu, ale i perfektní zvládnutí francouzského jazyka českou učitelkou.

V plánování a přímé přípravě učitelů na sledovanou výuku nebyly zjištěny nedostatky.

Předmět je vyučován ve francouzské jazyce s výjimkou českých dějin, které jsou probírány česky ve všech ročnících v kontextu s evropskými a světovými dějinami.

Své znalosti si žáci mohou rozšířit a prohloubit v pátém a šestém ročníku ve volitelných seminářích, které jsou vyučovány v českém, nebo francouzském jazyce.

Pečlivost přípravy se odrazila v promyšlené struktuře hodin, ve volbě metod a forem práce a v uplatňování didaktických a pedagogických zásad. Při vyvozování nového učiva učitelé využívali všechny formy práce. Samostatná práce byla zařazena při třídění dat a hledání údajů a vzájemných souvislostí mezi nimi. Motivačně a názorně působila práce s dokumenty a literárními úryvky, které dokreslovaly probírané historické období. Aktivizujícím prvkem byla vystoupení žáků formou referátů na téma životní osudy významných postav dějin. Uplatňovány byly mezipředmětové vztahy se zeměpisem a literaturou.

Materiální podpora výuky spočívala ve využívání učebnic, obrazového materiálu map a kopií autentických dobových textů.

Od třetího ročníků v ověřování znalostí a vědomostí žáků převládá v souladu s francouzskou

konceptí písemná forma zkoušení a bodový systém hodnocení.

Atmosféra zhlédnutých hodinách byla přátelská, učitelé působili na žáky svou přirozenou autoritou, respektovali osobnost žáka.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Personální podmínky pro výuku předmětu jsou optimální. Úplná odborná a pedagogická způsobilost všech tří vyučujících, jejich znalost francouzského jazyka a praktické zkušenosti přispěly ke kvalitě vzdělávání z hlediska odborné správnosti, didaktiky a metodiky sledovaného vyučovacího procesu.

Ke splnění náročných vzdělávacích požadavků stanovených vzdělávacím programem pomáhá nadstandardní dělení tříd, ze čtyř hodin matematiky týdně jsou dvě hodiny děleny. Tato skutečnost umožňuje výrazné zkvalitnění výuky, učitelky mají možnost individuálně přistupovat k jednotlivým žákům, dostatečně procvičovat učivo a v neposlední řadě uvádět alternativní postupy řešení úloh.

Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla ve většině případů kvalitní a promyšlená, odpovídala specifickým výukovým cílům.

Vybavení matematiky učebními pomůckami je na nízké úrovni, jejich využití ve výuce bylo zaznamenáno jen ojediněle. Nadstandardní je však vybavení odborné knihovny kvalitními učebnicemi, které jsou žákům běžně půjčovány. Klasické učebnice mají všichni žáci trvale k dispozici.

Převažovalo tradiční pojetí vyučování s převládající frontální metodou, verbálním předáváním učiva a prací s učebnicí. Učitelky měly ve výuce dominantní postavení, svým verbálním i neverbálním projevem vytvářely příznivou pracovní atmosféru. Řečové schopnosti a dovednosti žáků byly rozvíjeny jen ojediněle, žáci byli vedeni především k písemnému vyjadřování, což je trend francouzského školství. V malé míře byly využívány motivační postupy výuky, převažovalo prosté seznámení žáků s učivem a s cílem vyučovací hodiny. Jen v části výuky byla zaznamenána vhodná aktualizace učiva. Prostor pro samostatné a aktivní učení byl vždy vytvořen, žáci mohli pracovat svým tempem. Případné nejasnosti jim učitelky ochotně vysvětlily, zpětná vazba o pochopení látky byla většinou efektivní. V průběhu výuky všechny vyučující slovně kladně hodnotily výkony a aktivitu žáků. Pozitiva dále spočívala v častém poskytování zpětné vazby žákům, v práci s chybou, ve vyžadování písemného zdůvodňování postupu při řešení úloh a v rozvoji logického myšlení žáků. Prostor pro žakovské názory a případné alternativní postupy řešení úloh byl vytvořen, nové učivo a složitější úlohy byly vyvozovány společně s vyučující. Ze sledovaných vyučovacích hodin bylo zřejmé, že učitelky měly přirozenou autoritu a žáci se k nim obracejí s důvěrou. Písemné práce z matematiky byly vždy vyhodnoceny a analyzovány, v případě zjištění nedostatků ve znalostech žáků byla přijímána následná opatření směřující k nápravě stavu. Psychohygienické aspekty výuky byly dodržovány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu chemie

Hospitace byly provedeny u jediného vyučujícího ve třech hodinách teoretické přípravy a dvou hodinách laboratorního cvičení, v němž žáci rozvíjeli své schopnosti a dovednosti v oblasti experimentální práce. Nově vybudovaná chemická laboratoř je motivujícím

prostředím pro formování pozitivních postojů žáků k předmětu. Množství laboratorního skla, pomůcek a chemikálií umožňuje plnění výukového programu. Výuka většinou probíhala v prostorných, esteticky a podnětně působících kmenových učebnách vybavených novým žakovským nábytkem.

Vyučovací hodiny se vyznačovaly dobrou připraveností, jejich časové rozvržení bylo promyšlené, učivo bylo objasňováno v návaznosti k předešlému. Výklad učiva byl většinou veden frontálním způsobem s uplatňováním metody postupných kroků. Vyučující podával bezchybný erudovaný výkon, učivo bylo z hlediska srozumitelnosti a jasnosti správně interpretováno. V hodinách, v nichž byly uplatňovány diskusní metody a pracováno s dalšími zdroji informací, bylo dosahováno vyšší efektivity. Otázky byly zaměřeny na pochopení vztahů a na aplikaci učiva. Mnozí žáci však málo využívali příležitosti vyjádřit svůj názor, stručnými a často jednoslovnými odpověďmi nerozvíjeli své komunikační schopnosti a dovednosti.

V návaznosti na teoretickou přípravu byli žáci vedeni k vytváření praktických dovedností při cvičení v laboratoři. Po exaktním vysvětlení problémové úlohy a upozornění na klíčové okamžiky plánované preparace probíhala samostatná činnost dvoučlenných žakovských skupin. V průběhu kontrolované probíhající reakce bylo učivo důkladně procvičeno.

Učitel si ověřoval výchozí znalosti a dovednosti žáků v přímé návaznosti na probírané učivo. V závěru většiny vyučovacích hodin chyběl prostor pro ukončení lekce, nebylo konstatováno, co bylo jejím smyslem a jak byl splněn výukový cíl.

Kladem bylo respektování principu přiměřenosti věku a možnostem žáků. Klidná pracovní atmosféra ve třídách byla podmíněna kvalitou dobrých vzájemných vztahů mezi učitelem a žáky, kteří projevovali pozitivní vztah k výuce, pracovali soustředěně se zájmem a ochotně reagovali na podněty vyučujícího.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu zeměpis

Průběh vyučovacích jednotek byl promyšlený. O pečlivé bezprostřední přípravě svědčila i kvalita a množství multiplikačních pracovních materiálů jako dalších zdrojů informací (výtahy z odborné literatury), které byly žákům v průběhu výuky poskytovány. Pro výuku zeměpisu v 5. ročníku (zeměpis ČR) chybí české učebnice.

V převážné části výuky učitelé využívali moderní formy práce vedoucí k aktivnímu přístupu žáků k učení. Činnostní charakter výuky účinně pomáhal udržet pozornost žáků po celou dobu vyučovacích jednotek. Učitelé vhodně volili vyučovací metody vzhledem k tématu, věku a úrovni žáků. Při netradičním a tvořivém podání učiva kladením problémových otázek i průběžnou samostatnou prací poskytovali žákům prostor pro aktivní účast a možnost aplikace vědomostí a dovedností. Probíraná témata byla vhodně interpretována z hlediska srozumitelnosti, přiměřenosti věku a schopnostem žáků, při zachování věcné a odborné správnosti.

Žáci projevovali schopnost porozumět mluvenému slovu, avšak málo využívali příležitosti vést souvislý slovní projev, prosazovat vlastní názor, argumentovat, málo rozvíjeli své komunikační dovednosti. Činnosti vyžadující od žáků kooperaci ke zdokonalování komplexních řečových dovedností byly zařazovány v malé míře.

Pozitivní byly vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem. Ve třídách bylo velmi příznivé pracovní klima, na jehož vzniku se podíleli sami vyučující. Pracovní atmosféru pozitivně ovlivňoval svým verbálním i neverbálním projevem zejména učitel – rodilý Francouz.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu zeměpis byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Zjišťování výsledků vzdělávání v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce má na všech česko-francouzských sekcích zřízených v naší republice pevně stanovený systém a řád.

Na všech sekcích probíhají ve stejném termínu a se stejným zadáním kontrolní písemné práce z předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce. Termín jednotných kontrolních prací i jejich obsah je stanoven na společném setkání vyučujících daného předmět už v září. S výsledky i jejich analýzou seznamují koordinátoři Francouzský institut, který je garantem průběhu i hodnocení prací.

Stěžejní postavení ve zpracovaném systému zjišťování výsledků vzdělávání mají maturitní zkoušky, které jsou jednotné. Výsledky hodnocení písemné části jsou až do okamžiku konání ústních zkoušek anonymní. Jsou rozloženy do dvou závěrečných ročníků. V pátém ročníku konají žáci písemnou i ústní maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury a francouzského jazyka a literatury. V šestém ročníku skládají maturitní zkoušku z pěti předmětů, z toho tři písemné maturitní zkoušky ve francouzském jazyce. Povinným předmětem této části je matematika. Maturitní zkoušky z dalších dvou předmětů jsou ústní a probíhají způsobem obvyklým na českých středních školách. Maturitní zkouška z francouzského jazyka a literatury je rovnocenná státní všeobecné jazykové zkoušce konané na státních jazykových školách.

Ve školním roce 2001/2002 probíhaly maturitní zkoušky ve škole v souladu s „Rozhodnutím MŠMT ČR dle § 58 písm. A) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů, o experimentálním ověřování konání maturitních zkoušek ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce“.

Škola zasílá každoročně „Vyhodnocení maturitních zkoušek ve dvojjazyčných třídách gymnázií“ Výzkumnému ústavu pedagogickému Praha, který školám ani veřejnosti neposkytuje zpětnou vazbu.

Oficiální evaluační systém je doplněn vlastními testy. Smyslem prací je ověření logického myšlení žáků, chápání jevových souvislostí a schopnosti vyjádřit vlastní názor.

Vedení školy vede od prvních maturitních zkoušek na česko-francouzské sekci evidenci počtu přihlášek žáků na vysoké školy, univerzity a vyšší odborné školy a evidenci úspěšnosti při přijímacím řízení, která se pohybuje v rozmezí 85-95%.

Žáci školy dvojjazyčných tříd se zúčastňují soutěží a olympiád, organizovaných českými i francouzskými institucemi. Umísťují se v nich na předních místech. Tradicí školy je organizování literární soutěže profesora Látala, jednoho z iniciátorů vzniku olomoucké francouzsko-české sekce, vyhlašované Slovanským gymnáziem.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly nadprůměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje v platné zřizovací listině souhlasí s údaji uvedenými v posledním rozhodnutí.
- Rozdíl mezi učebními dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce a učebními dokumenty 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné

Francouzský jazyk a literatura

Výuka předmětu je od třetího ročníku srovnatelná s předmětem český jazyk a literatura. Předpokládá zvládnutí jádra slovní zásoby, francouzského systému gramatiky, porozumění mluvenému i písemnému projevu a dovednost vyjadřovat se ve francouzském jazyce formou ústní i písemnou. Týdenní počet hodin je v prvním ročníku devět a v druhém deset hodin. Na výuku všech hodin se třídy dělí na polovinu. Vyšší ročníky mají čtyřhodinovou týdenní dotaci.

Zásadní rozdíl v obsahu i v metodice výuky českého jazyka a literatury a francouzského jazyka a literatury spočívá v tom, že Francouzi nekladou důraz na encyklopedické znalosti žáků, ale na systémové pojetí výuky. Negativem tohoto pojetí je skutečnost, že žáci často ztrácejí pojem o historických souvislostech ve smyslu zařazení literárního díla i autora do konkrétního historického období. Pozitivem je rozvoj logického myšlení a samostatného úsudku.

Dějepis

Vzhledem k rámcovému zpracování učebních osnov studijních cyklů běžného gymnázia nebyly zjištěny zásadní obsahové rozdíly. Středoškolské učivo je osnovami česko-francouzské sekce rozloženo do pěti roků, zatímco u čtyřletých nebo osmiletých cyklů se učební látka odučí za tři nebo čtyři roky. Do osnov česko-francouzské sekce nejsou zařazena témata starověkých civilizací (Indie a Čína). Naopak je věnováno daleko více pozornosti a času probírání novověku a moderní době. Učivo je vyvozováno na základě rozboru dobových materiálů, studií a analýzou dokumentů. Používané kopie dokumentů spolu s komentářem jsou většinou uvedeny v učebnicích.

Dějepis je jedním z volitelných předmětů písemné maturitní zkoušky, která má formu tříhodinové slohové práce na historické téma z problematiky 20. století s využitím předložených dokumentů.

Matematika

Učební plán francouzských dokumentů stanoví za studium vyšší počet hodin.

V celém obsahu učiva francouzských učebních osnov sehrává významnou roli vektorová matematika. Velký důraz je kladen na komplexní čísla a jejich aplikaci v geometrii především při určování množin bodů daných vlastností, při určování úhlu, který svírají vektory a při transformacích v rovině (translace, rotace, stejnolehlost). V tématu o posloupnostech kladou francouzské učební osnovy důraz na posloupnosti zadané rekurentně a jejich využití. Tematické celky Komplexní čísla, Analytická geometrie v prostoru, Základy diferenciálního a integrálního počtu jsou ve francouzských osnovách stanoveny jako základní učivo oproti učebním osnovám pro běžná gymnázia, kde jsou tyto oblasti matematiky zahrnuty jako doporučený rozšiřující tematický celek.

Plánování učiva je spirálovité, spočívá v neustálém návratu k předchozím poznatkům a pozvolném přidávání nových a konečném samostatném řešení matematických problémů. Tento způsob výuky přispívá k upevnování vědomostí a dovedností. Žáci jsou vedeni ke zvládnutí rozsáhlejších a komplexnějších úloh.

Žáci skládají povinnou písemnou maturitní zkoušku. Mají možnost si volit ústní formu zkoušky

ve francouzském, nebo českém jazyce.

Zeměpis

Pro výuku zeměpisu v šestiletém dvojjazyčném studiu je stanovena dvouhodinová týdenní dotace. Výuka předmětu ve francouzském jazyce probíhá od 3. ročníku. Pouze učivo zeměpis České republiky je v 5. ročníku vyučováno v českém jazyce. Učební osnovy pro zeměpis jsou koncipovány s cílem možné diferenciaci v obsahu i rozsahu výuky. Jejich porovnáním s učebními osnovami, kterými se řídí výuka v běžných třídách 5. - 8. ročníku osmiletého studia bylo zjištěno, že české a francouzské učební osnovy svým obsahem rámcově korespondují. Poznávání regionů Evropy a světa je ve francouzských učebních osnovách interpretováno v hlubších vztazích ke konkrétním zemím.

Chemie

V učebním plánu je ve 3. - 5. ročníku dvojjazyčného studia posílena týdenní časová dotace o jednu vyučovací hodinu.

Žáci šestiletého dvojjazyčného studia jsou stejně jako žáci běžných tříd osmiletého studia seznamováni na vyšší úrovni se základy obecné, anorganické a organické chemie, s chemií přírodních a makromolekulárních látek. Učební osnovy obou typů škol se liší pouze odlišným řazením probíraných témat. Některé učební celky jsou ve dvojjazyčných třídách v jednotlivých ročnících zařazovány opakovaně, s cílem postupného rozšiřování, prohlubování a procvičování učiva. V používaných francouzských učebnicích je výrazně preferováno využití chemických látek z medicínálního hlediska, francouzské pojetí výuky vede k hlubší analýze odborného textu a komplexnějšímu řešení problémů. Více času je věnováno praktickým činnostem v rámci laboratorních cvičení.

• Normativ na žáka dvojjazyčné třídy

Vyčíslení normativu na jednoho žáka dvojjazyčné třídy bylo možné pouze s použitím údajů ze schváleného (počátečního) rozpočtu, kterým byly škole přiděleny finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělání pro rok 2002 (finanční prostředky na nepřímé náklady byly škole přiděleny z rozpočtu kraje a nepodléhají státní kontrole). Schválený rozpočet byl přehledně členěn a jeho struktura umožnila provést propočty na žáky příslušných studijních oborů. V dalších úpravách rozpočtu, které provedl zřizovatel školy v průběhu roku 2002, nebyly finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu rozděleny podle jednotlivých studijních oborů, ale úprava rozpočtu byla škole oznámena pouze jednou částkou, která se týkala společně všech vyučovaných studijních oborů, tj. všech žáků školy. Nebylo proto možné promítnout úpravy rozpočtu v průběhu roku do normativu vypočteného na jednoho žáka bilingvní sekce gymnázia.

Přidělený normativ na jednoho žáka bilingvní sekce gymnázia byl vyčíslen ve výši 23.575,- Kč, což zhruba odpovídá hodnotě normativu doporučené MŠMT. Finanční náročnost tohoto studijního oboru je však ve skutečnosti mnohem vyšší, než zohledňují celorepublikové (resp. krajské) normativy. Vyplývá především z potřeby personálního zajištění vyššího počtu dělených hodin vyučovaných ve francouzském jazyce, dále z potřeby zabezpečení kvalitního materiálního zázemí pro výuku ve francouzském jazyce a finančního zajištění výměnných pobytů studentů a učitelů. Finanční prostředky přidělované gymnáziu pro bilingvní sekci v současné době jsou nedostatečné, jejich skutečná potřeba byla zřizovateli ze strany vedení gymnázia opakovaně propočtena, vyčíslena a zdůvodněna.

• Vyhodnocení dotazníků pro ředitele a žáky

Návratnost rozdaných žákovských dotazníků byla 92 %. Vzdělávací program školy splnil očekávání 87 % žáků. 50 % žáků hodnotí negativně prostorové a materiálně-technické podmínky a zájem učitelů o jejich názory. Za nedostatek považují zejména absenci učebny výpočetní techniky přímo v budově školy.

K nutnosti vybudovat multimediální učebnu se vyjádřil i ředitel školy. Kladně hodnotí spolupráci s francouzskou stranou v oblasti výuky i mimoškolních aktivit, zejména organizaci žákovských výměn s partnerskými lycei ve Francii. Za přínosné pro školu považuje i rozvíjení kontaktů s francouzskými firmami působícími v olomouckém regionu a aktivity organizované přímo školou („francouzský víkend“ pro žáky prvních ročníků, práce na projektech v rámci EU, organizování dnů otevřených dveří, vydávání žákovského časopisu, účast na kulturním programu v rámci „Francouzských dnů“ atd.). Řediteli školy se podařilo stabilizovat učitelský sbor s korektními mezilidskými a pracovními vztahy a navázat velmi dobrou spolupráci s radou rodičů. Nedaří se získat učitele fyziky se znalostí francouzského jazyka.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Olomouckého kraje čj. 934/2001 z 21. prosince 2001
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 29 825/01-21 z 20. května 2002, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
3. Učební dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce ze dne 28. listopadu 1995 čj. 25 568/95-21
4. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
5. Třídní knihy dvojjazyčných tříd za školní rok 2002/2003
6. Třídní výkazy dvojjazyčných tříd
7. Školní řád na školní rok 2002/2003
8. Organizační řád na školní rok 2002/2003
9. Plán na školní rok 2002/2003
10. Týdenní plány na školní rok 2002/2003
11. Protokoly o maturitní zkoušce pro třídy gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce za školní rok 2001/2002
12. Písemné maturitní zkouška pro česko-francouzské třídy z francouzského jazyka a literatury, dějepisu, matematiky, chemie a zeměpisu za školní rok 2001/2002
13. Protokol o 1. části maturitní zkoušky pro třídy gymnázií s výukou vybraných předmětů ve francouzském jazyce za školní rok 2001/2002
14. Rozvrh hodin tříd a učitelů na školní rok 2002/2003
15. Kniha úrazů
16. Vysvědčení o maturitní zkoušce pro bilingvní gymnázia
17. Záznamy z pedagogických rad za školní rok 2002/2003
18. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003
19. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2002/2003

20. Kontrolní práce sledovaných předmětů ve školním roce 2002/2003
21. Almanach ke 135. výročí vzniku školy
22. Přehled vzdělávacích kurzů, kterých se zúčastnili učitelé česko-francouzské sekce od roku 1999 do roku 2001
23. Rámcová dohoda o spolupráci uzavřená mezi českým Ministerstvem mládeže a tělovýchovy a francouzským Ministerstvem zahraničních věcí a francouzským Ministerstvem školství s účinností k 1. září 2002
24. Dotazník pro ředitele
25. Dotazníky pro žáky
26. Plán maturitní zkoušky na školní rok 2002/2003
27. Statistické výkazy Škol (MŠMT) V 7-01 k 30. září 2001 a k 30. září 2002
28. Vnitřní platový řád platný od 1. září 2002
29. Kritéria pro stanovení osobních příplatků a odměn platná od 15. října 2002 (příloha kolektivní smlouvy)
30. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelů vybraných předmětů ve francouzském jazyce
31. Evidence nákupu učebních pomůcek za školní rok 2001/2002

ZÁVĚR

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce jsou optimální pro naplňování výchovně-vzdělávacích cílů stanovených osnovami.

Organizace výuky spolu s kontrolou tvoří funkční, provázaný systém.

V průběhu vzdělávání a výchovy předmětů vedených ve francouzském jazyce výrazně převažovala pozitivita nad negativy. Učitelé uplatňovali metody a formy práce, které vedly žáky k chápání příčinných souvislostí probíraných jevů, v přírodovědných předmětech a v matematice jim neposkytovali dostatek prostoru pro rozvoj verbálních dovedností, menší pozornost věnovali průběžné motivaci. Učitelé i žáci úspěšně zvládali zvýšené požadavky na výuku vedenou v cizím jazyce.

Zpracovaný a využívaný systém evaluace výsledků vzdělávání je příkladný.

Finanční nároky na výuku v bilingvních třídách gymnázia vyplývají z potřeby vyššího objemu mzdových prostředků (vyšší počet dělených hodin vyučovaných ve francouzském jazyce) i prostředků na ostatní neinvestiční výdaje (učebnice, učební pomůcky, cestovné, další vzdělávání pedagogických pracovníků). S ohledem na výše uvedené skutečnosti je současná výše finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nedostačující.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Členové týmu	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Mgr. Zdeněk Krejčířík v. r.
	Mgr. Viktor Verner	Mgr. Viktor Verner v.r.

Kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková
Ing. Eva Stachová

V Prostějově dne 12. února 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. únor 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu
Titul, jméno a příjmení **Podpis**

RNDr. Vladimír Ticháček

RNDr. Vladimír Zicháček v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České

Školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-03-27	133-59/03-05013
Zřizovatel	2003-03-27	133-58/03-05013

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.